

පළාත්අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - සති පාසල

School Department of Education, Sabaragamuwa Province/ Weekly School

විෂය - චිත්‍ර

නොවැම්බර් මාසය 04

ශ්‍රේණිය - 9

ර/කරවිට මධ්‍ය විද්‍යාලය
සැකසුම - එල්. මහේෂ් විජේවර්ධන

නිපුණතාවය - දේශීය විදේශීය ඓතිහාසික චිත්‍ර මූර්ති කැටයම් හා ගෘහ නිර්මාණ කලාවන් හා අන්‍යන්‍යතාව හඳුනාගෙන ඒවායේ කලා ලක්ෂණ නිර්මාණකරණයේ දී භාවිතයට ගනියි .

නිපුණතා මට්ටම - දේශීය සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි මෝස්තර භාවිතා කරමින් නිර්මාණකරණයේ යෙදෙයි.

ක්‍රියාකාරකම - සත්ව රූප ඇතුළත් සුවිශේෂී සාම්ප්‍රදායික මෝස්තර අධ්‍යයනය කරමු.

පැවරුම - සපයා ඇති කියවීම් පත්‍රිකාව උපයෝගීකර ගෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

කියවීම් පත්‍රිකාව

- වෘෂභ කුඤ්ඡරය, කිහිඹි මුහුණ, මකර රුව හා යාලි රුව යනාදී සුවිශේෂී සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි නිර්මාණ පිළිබඳ ව මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරේ.
- මෙම සැරසිලි නිර්මාණ බොහොමයක් සත්ව රූප ඇසුරින් නිර්මාණය කර ඇත.
- පැරණි බිතුසිතුවම් ,කැටයම් අතර මෙම සුවිශේෂ නිර්මාණ දක්නට ලැබේ.
- දකුණු ඉන්දීය දේවාලය ආශ්‍රිත ව හමුවන යාලි රුව ශ්‍රී ලංකාවේ මකර රුවට බෙහෙවින් සමානත්වයක් දරයි.
- මෙම නිර්මාණ මගින් පැරණි නිර්මාණ ශිල්පියාගේ රූප සම්පිණ්ඩනය පිළිබඳ ඇතය හෙළිවේ.

වෘෂභ කුඤ්ඡරය

ඇතුට පොරට ගොනු අර ඇඳ	සිටින්නා
මුඛය පත් විදා මොල්ලිය	අඳින්නා
ඇතුගෙ දත් දෙකයි ගොනු ඇඟට	වන්නා
වෘෂභ කුඤ්ඡරය අඳු ලකුණු	දන්නා

- මුහුණට මුහුණ ලා සිටි ඇතකුගේ ක් ගොනකුගේ ක් හිස් එකට සම්පිණ්ඩනය වන සේ වෘෂභ කුඤ්ජරය නිර්මාණය කර ඇත.
- ගොනාගේ අං දෙක ම ඇතාගේ දළ දෙක වශයෙන් යොදා ඇත. ඇතාගේ හොඬවැල ගොනාගේ මොල්ලිය ලෙස පෙනේ. සකුන් දෙදෙනාගේ ම ඇස් එක ය.
- මෙම නිර්මාණයෙන් එකල ශිල්පියාගේ නිර්මාණාත්මක හැකියාව මනාව පෙනේ.
- කුරුණෑගල රිදී විහාරය, මහනුවර දළදා මාළිගය, ඇම්බැක්ක දේවාලය ආදී ස්ථානවල වෘෂභ කුඤ්ජර චිත්‍ර හා කැටයම් දක්නට ලැබේ.
- දෝව රජමහා විහාරයේ වෘෂභ කුඤ්ජරය දක්වා ඇත්තේ බිහිසුණ ලෙස සටන් වැදී සිටින ඇතකු හා ගවයකු ලෙස ය.

කිහිඹි මුහුණ

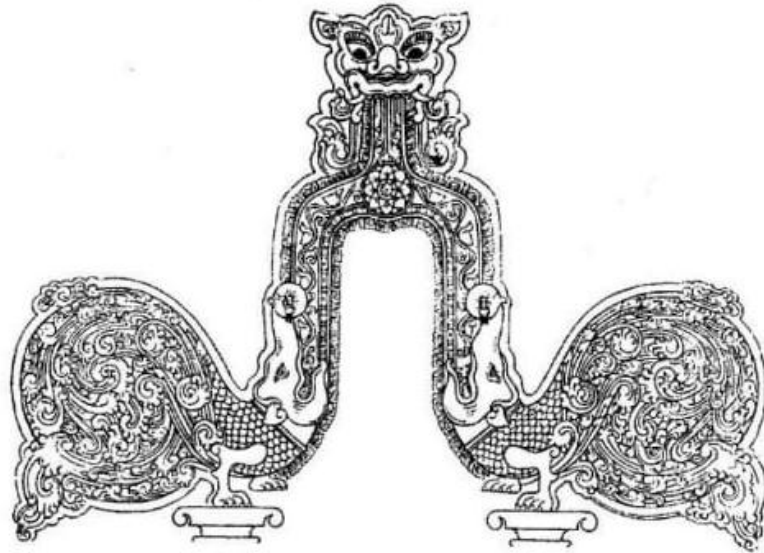
- කිහිඹි මුඛ යනුවෙන් ද හැඳින්වෙන්නේ කිහිඹි මුහුණ යි.
- මකර තොරණෙහි දෙපස ඇති මකර රූප දෙක මැදින් කිහිඹි මුහුණ පිහිටයි.
- කිහිඹි මුහුණෙහි කට විශාල ය. රතු තොල් සහිත ය.
- දෙපස දළ දෙක සමඟ දෙපසට විහිදී කරකැවී ගිය අලංකාර ලියපත් නිර්මාණයකි. විශාල දෙනෙත් පහතට නැඹුරුව විශාල ව ඇත.
- කිහිඹි මුහුණ පිළිබඳ ව විවිධ මිථ්‍යා ප්‍රබන්ධ රාශියක් ඇත.

මකර රුව

ඇත් සොඬ සිහ පා යුග කන්	ඌරා
දත් පෙළ කිඹුලු ය යුග තෙත්	වඳුරා
වෙන් මසු ඇඟ ගුරුළුගෙ පිය	පතරා
යුක්ත ය මේ හැමගෙන් රුව	මකරා

- ඇතකුගේ සොඬවැල ය. සිංහයකුගේ පාද ය. කිඹුලකුගේ දත් ය. වඳුරකුගේ ඇස් ය. ඌරාගේ කන් ය. මත්සර ගවීරය ය. ගුරුලාගේ පියාපත් ය. මේ මකරාගේ ස්වභාවය යි.
- ඇතාගේ බලය පෙන්වන්නේ හොඬවැලෙනි. සිංහයා ඉදිරිපස ගාත්‍රාවලිනි. කිඹුලා දත්වලිනි. ගුරුලා සිය පියාපත්වලිනි. ඌරාගේ කන් වඳුරාගේ ඇස් ඉතා තියුණු ය. මේ අනුව මකර රුවෙන් සකුන් හත් දෙනෙකුගේ බලයේ එකතුවක් නිර්මාණය වෙයි.
- මකර සංකල්පය ග්‍රීසිය, චීනය, භාරතය යන ආදී ම ශිෂ්ටාචාරවල පවා ප්‍රචලිත ව පැවත තිබේ.
- මකර කැටයම් බහුල ව හමු වන්නේ කොරවක් ගල් හා දොර උලුවහුවල ඇති මකර තොරණවල ය.

සිංහ මුහුණ සහ මකර රූ සහිත කොටුණ

යාලි රූව

- යාලි යනු පුරාණෝක්තිගත නිර්මාණාත්මක සත්ත්වයෙකි.
- බොහෝ හින්දු කෝවිල්වල මෙය දැකිය හැකි ය.
- බොහෝ විට මෙය සතම්භ හෝ කුලුනු මත ආධාරක මූර්තියක් ලෙස නිර්මාණය කර තිබේ.
- යාලි රූපය නිර්මාණය කිරීම සඳහා තස්තියා, සිංහයා, අශ්වයා යනාදී සතුන්ගේ කොටස් භාවිත කර ඇත.
- විවිධ ස්ථානයන්හි සතුන් දෙදෙනෙක් හෝ තුන්දෙනෙක් හෝ වශයෙන් විවිධ සත්ත්ව කොටස් එකතු කර කල්පිත රූපයක් ලෙස යාලි නිර්මාණය කර ඇත.
- යාලි රූව යෙදීම මගින් කෝවිලක ආරක්ෂාව සංකේතවත් විය. එම සතුන්ගේ ශක්තිවන්ත බලසම්පන්න ස්වභාවය මගින් එය තව දුරටත් තහවුරු වී ඇත.
- කෝවිල් ආශ්‍රිත කලා නිර්මාණයක් වන මාක්ෂ්මිහි අලංකාර යාලි රූප දකිය හැකි ය.
- යාලි බොහෝ පෞරාණික නිර්මාණයක් වුවත් කලා නිර්මාණයක් ලෙස වැඩි වශයෙන් යොදාගෙන ඇත්තේ දකුණු ඉන්දීය මූර්ති කලාව තුළ යි.

1. සාම්ප්‍රදායික මෝස්තර වර්ගීකරණය ගැලීම් සටහනක් ඇසුරින් ඉදිරිපත් කරන්න.
2. එම සටහනට අනුව සත්ව ගණයට අයත් කොටස් හා එම කොටස් වලට අයත් මෝස්තර උදාහරණ දෙක බැගින් ලියන්න.
3. සත්ව ගණයට අයත් මෝස්තර ප්‍රායෝගිකව භාවිතයට ගත හැකි ගත හැකි අවස්ථා දෙකක් ලියන්න.
4. සාම්ප්‍රදායික මෝස්තර ඇතුලත් රූපසටහන් ගොනුවක් සකස් කරන්න.
5. ඉහත සටහන හොඳින් කියවා රූප සටහන් සමඟින් කෙටි සටහනක් නිර්මාණය කර සටහන් පොතේ ලියන්න.